

**Аналіз регуляторного впливу
до проекту наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського
господарства України „Про затвердження Мінімальних вимог щодо безпеки та
здоров'я на роботі під час експлуатації ліфтів”**

I. Визначення проблеми

Проблема, яку передбачається розв'язати шляхом державного регулювання:

Затвердження нових Мінімальних вимог щодо безпеки та здоров'я на роботі під час експлуатації ліфтів (далі – Правила) пов'язано з тим, що ліфтова галузь України знаходиться в глибокій кризі. Майже 60% ліфтів вичерпали свій технічний ресурс безпечної експлуатації, має місце недосконалість законодавчої та нормативної бази.

Якість технічного обслуговування ліфтів дуже низька, відчувається дефіцит кваліфікованих кадрів.

Все це пов'язано із відсутністю як фінансових коштів, для проведення ремонту та заміни ліфтів, так і кваліфікованого централізованого розвитку всієї галузі.

Крім цього, потребує удосконалення організація проведення технічного обслуговування та ремонту ліфтів.

Відповідно до облікових даних та інформації від територіальних органів Держпраці суб'єктами господарювання експлуатується більше 100000 ліфтів, тому анулювання цих правил призведе до порушення реалізації Конституційних прав працівників на належні, безпечні і здорові умови праці;

забезпечення створення прогнозованого та ефективного регуляторного поля, у якому буде врегульовано реальні потреби суспільства, економічні потреби бізнесу та функціональні можливості держави;

спрощення умов ведення господарської (підприємницької) діяльності, зниження адміністративного тиску на суб'єктів господарювання, стимулювання підприємницької активності;

підвищення інвестиційної привабливості та покращення бізнес-клімату.

Причини виникнення проблеми:

На сьогодні вимоги до безпечної експлуатації ліфтів визначають Правила будови і безпечної експлуатації ліфтів, затверджені наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 01.09.2008 № 190, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 937/15628. Зазначені правила застарілі та діють лише в частині, що не суперечить законодавству України, зокрема містять вимоги до будови ліфтів.

Підтвердження важливості проблеми:

Прийняття проекту наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України надасть можливість визначити вимоги щодо безпечної експлуатації ліфтів, забезпечення працівників під час виконання монтажних, налагоджувальних, ремонтних робіт, технічного обслуговування ліфтів належними, безпечними і здоровими умовами праці. Необхідність запобігання нещасним випадкам і травматизму, що виникають внаслідок професійної діяльності. Державна політика в галузі охорони праці спрямована на створення належних, безпечних і здорових умов праці, запобігання нещасним випадкам та професійним

захворюванням. Отже, регулювання відносин у цій сфері належить безпосередньо до компетенції відповідних органів держави.

Показники існування та масштабу проблеми

Назва показника	Одиниця виміру	Значення	Джерело даних
Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта, – не прогнозується.	Грн.	00	Держстат

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	Так	Ні
Держава	Так	Ні
Суб'єкти господарювання	Так	Ні
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	Ні	Ні

Обґрунтування неможливості вирішення проблеми за допомогою ринкових механізмів:

Визначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки пов'язана безпосередньо з охороною життя та здоров'я працівників, тому потребує вирішення шляхом державного регулювання. Положення, викладені в проекті наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (далі – регуляторний акт), мають загальнообов'язковий характер і не можуть затверджуватися локальними актами суб'єктів господарювання.

Обґрунтування неможливості вирішення проблеми за допомогою діючих регуляторних актів:

В Україні відсутній актуалізований нормативно-правовий акт, який регулював вимоги щодо безпеки та здоров'я на роботі під час безпечної експлуатації ліфтів

II. Цілі державного регулювання

Основними цілями прийняття регуляторного акта є встановлення вимог з охорони праці суб'єктами господарювання шляхом запровадження заходів щодо сприяння поліпшенню охорони праці, а також запобіганню нещасним випадкам і травматизму, що виникають внаслідок професійної діяльності під час обслуговування ліфтів.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	<p>У разі залишення ситуації без змін досягнення визначених цілей неможливе.</p> <p>Правила будови і безпечної експлуатації ліфтів, затверджені наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 01.09.2008 № 190, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 937/15628 застарілі та діють лише в частині, що не суперечить законодавству України, зокрема містять вимоги до будови ліфтів.</p>
Альтернатива 2	<p>Прийняття цього регуляторного акта дозволить врегулювати відносини у сфері охорони праці пов'язаної з експлуатацією ліфтів.</p> <p>Прийняття регуляторного акта сприятиме зниженню виробничого травматизму працівників пов'язаної з експлуатацією ліфтів під час здійснення господарської діяльності.</p> <p>Економічна ефективність полягатиме у зменшенні витрат, пов'язаних з відшкодуванням шкоди, обумовленої зазначеними причинами.</p>
Альтернатива 3	Не передбачено

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	Витрати на компенсації, що виплачуються державою на відшкодування шкоди у разі ушкодження здоров'я працівників або у разі їх смерті.

Альтернатива 2	Зменшення витрат на розслідування нещасних випадків; - виплати по лікарняним листкам за період хвороби після травми; - відшкодування шкоди у разі стійкої втрати працездатності або у разі смерті працівника; - зменшення витрат на медичне обслуговування в лікарні після травмування; - зменшення витрат на реабілітацію осіб, які отримують травми; - зменшення пенсійних виплат через отримання інвалідності. Зменшення регуляторного тиску на суб'єктів господарювання. Удосконалення нормативно-правової бази.	Зниження витрат в зв'язку зі зниженням травматизму. Витрати на компенсації, що виплачуються державою на відшкодування шкоди у разі ушкодження здоров'я працівників або у разі їх смерті.
Альтернатива 3	Не передбачено	Не передбачено

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	Витрати, на відновлення працездатності та здоров'я, спричиненими нещасними випадками та професійними захворюваннями, фізичні страждання через отримання травм. Втрата близьких та рідних.
Альтернатива 2	Підвищення рівня безпеки праці та здоров'я громадян; зменшення особистих витрат в зв'язку з погіршенням стану здоров'я; зниження рівня моральної шкоди.	Відсутні.

Альтернатива 3	Не передбачено	Не передбачено
----------------	----------------	----------------

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Альтернатива 1

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	715	11870	6040	33718	52343
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	1,36%	22,68%	11,54%	64,42%	100%

Альтернатива 2

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	715	11870	6040	33718	52343
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	1,36%	22,68%	11,54%	64,42%	100%

Альтернатива 3

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	715	11870	6040	33718	52343
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	1,36%	22,68%	11,54%	64,42%	100%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	Прямі та непрямі витрати пов'язані з підвищенням рівнем травматизму та профзахворювань в зв'язку з відсутністю актуальних Правил,

		зниження іміджу підприємств в конкурентному просторі.
Альтернатива 2	Зменшення витрат за рахунок: організації та проведенні розслідування за рахунок зменшення рівня травматизму та гострих професійних захворювань, отруєнь; виплат лікарняних після травми за перші 5 днів; здійснення виплат потерпілим за моральну шкоду внаслідок травми; втрати від простою та поновлення технологічного процесу; заміна відсутнього через травмування персоналу; понадурочні роботи для компенсації недовипуску продукції; штрафи за нещасні випадки; порушення графіків приймання сировини та відвантаження продукції	За статистичними даними Держпраці за формою 3-НД у 2019 році кількість суб'єктів господарювання які експлуатують ліфти - 52343. Суми витрат на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо) на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва за 1 рік – 50 грн. і за 5 років – 50 грн. , сумарні 2617150 гривень (згідно додатку 2).
Альтернатива 3	Не передбачено	Не передбачено

Оцінка сумарних витрат за альтернативами

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	2617150 за 1 рік
Альтернатива 2	13085750 за 5 років
Альтернатива 3	не передбачено

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1 - цілі прийняття регуляторного акта не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати)	Цілі прийняття регуляторного акта не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).
Альтернатива 2	3 - цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть)	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);
Альтернатива 3	Не передбачено	Не передбачено

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 3	Держава: Не передбачено Громадяни: Не передбачено Суб'єкти господарювання: Не передбачено	Держава: Не передбачено Громадяни: Не передбачено Суб'єкти господарювання: Витрати: Не передбачено	Не передбачено
Альтернатива 2	Держава: зменшення витрат на розслідування нещасних випадків; - виплати по лікарняним листкам за період хвороби після травми; - відшкодування шкоди у разі стійкої втрати	Держава: Зниження витрат в зв'язку зі зниженням травматизму. Витрати на компенсації, що виплачуються державою на відшкодування шкоди у разі ушкодження здоров'я працівників або у разі їх смерті.	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін деякі важливі аспекти проблеми залишаться невирішеними, що не забезпечить досягнення поставленої мети

<p>працездатності або у разі смерті працівника; - зменшення витрат на медичне обслуговування в лікарні після травмування; - зменшення витрат на реабілітацію осіб, які отримують травми; - зменшення пенсійних виплат через отримання інвалідності. Удосконалення нормативно-правової бази. Розвиток інтеграційних процесів і створення передумов для набуття Україною статусу асоційованого члена ЄС.</p> <p>Громадяни: Підвищення рівня безпеки праці та здоров'я громадян; зменшення особистих витрат в зв'язку з погіршенням стану здоров'я; зниження рівня моральної шкоди.</p> <p>Суб'єкти господарювання: Зменшення витрат за рахунок організації та проведенні розслідування за рахунок зменшення травматизму та</p>	<p>Громадяни: Відсутні</p> <p>Суб'єкти господарювання: Витрати: За статистичними даними Держпраці за формою 3-НД у 2019 році кількість суб'єктів господарювання металургійній галузі складає 52343. Суми витрат на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо) на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва за 1 рік – 50 грн. і за 5 років – 50 грн. , сумарні 2617150 гривень (згідно з додатком 2).</p>	<p>повною мірою, зокрема, в частині правового регулювання та забезпечення вимог щодо безпеки під час виконання робіт і приведення їх у відповідність до чинного законодавства України про охорону праці та сучасним досягненням науки і техніки у сфері охорони праці та відповідних галузях економічної діяльності.</p>
---	---	--

	<p>гострих професійних захворювань, отруєнь; виплат лікарняних після травми за перші 5 днів; здійснення виплат потерпілим за моральну шкоду внаслідок травми; втрати від простою та поновлення технологічного процесу; заміна відсутнього через травмування персоналу; понадурочні роботи для компенсації недовипуску продукції; штрафи за нещасні випадки; порушення графіків приймання сировини та відвантаження продукції</p>		
<p>Альтернатива 1</p>	<p>Держава: Відсутні. Громадяни: Відсутні. Суб'єкти господарювання: Відсутні.</p>	<p>Держава: Витрати на компенсації, що виплачуються державою на відшкодування шкоди у разі ушкодження здоров'я працівників або у разі їх смерті. Громадяни: Витрати, на відновлення працездатності та здоров'я, спричиненими нещасними випадками та професійними захворюваннями, фізичні страждання через отримання травм. Втрата близьких та</p>	<p>У разі прийняття регуляторного акта встановлені цілі будуть досягнуті повною мірою, що повністю забезпечить потребу у вирішенні проблеми, встановить зрозуміле загальне регулювання, не збільшуючи кількість нормативно-правових актів з одного питання, зникне нерегульованість,</p>

	<p>рідних Суб'єкти господарювання: Витрати: Прямі та непрямі витрати пов'язані з підвищеним рівнем травматизму та профзахворювань в зв'язку з відсутністю Положення, зниження іміджу підприємств в конкурентному просторі.</p>	що наявна у чинному законодавстві в сфері охорони праці.
--	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 3	Не передбачено	Не передбачено
Альтернатива 2	Від такої альтернативи необхідно відмовитися, оскільки сучасний стан нормативно-правового забезпечення сфери охорони праці потребує засобів, які б забезпечили його ефективний розвиток та реформування з урахуванням вимог законодавства ЄС.	Відсутні
Альтернатива 1	Зменшення витрат за рахунок: організації та проведенні розслідування за рахунок зменшення травматизму та гострих професійних захворювань, отруєнь; виплат лікарняних після травми за перші 5 днів; здійснення виплат потерпілим за моральну шкоду внаслідок травми; втрати від простою та поновлення технологічного процесу;	Відсутні

	<p>заміна відсутнього через травмування персоналу; понадурочні роботи для компенсації недовипуску продукції; штрафи за нещасні випадки; порушення графіків приймання сировини та відвантаження продукції</p> <p>Вигоди для держави передбачаються в удосконаленні нормативно-правової бази. Вигоди для громадян полягають у підвищенні рівня безпеки праці та здоров'я, а також у покращенні показників безпеки під час виконання робіт.</p> <p>Вигоди для суб'єктів господарювання полягають у зниженні рівня виробничого травматизму та професійної захворюваності.</p>	
--	---	--

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Запропоновані механізми регуляторного акта, за допомогою яких можна розв'язати проблему:

Регуляторним актом передбачається встановлення мінімальних вимог щодо проведення оцінки ризиків на робочому місці, розробки та здійснення заходів необхідних для захисту здоров'я та безпеки працівників.

Таким чином, дія цього регуляторного акту спрямована лише на безпеку та захист здоров'я працівників під час виконання робіт та експлуатації машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки.

Заходи, які мають здійснити органи влади для впровадження цього регуляторного акта:

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта, шляхом його оприлюднення в засобах масової інформації та на офіційному веб-сайті Державної служби України з питань праці.

Заходи, які мають здійснити суб'єкти господарювання для впровадження цього регуляторного акта:

Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Регуляторний акт стосується інтересів держави, суб'єктів господарювання. Негативних наслідків у зв'язку з прийняттям регуляторного акту не очікується.

Витрати суб'єктів господарювання викладено згідно з додатком 2 Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Витрати на адміністрування регулювання для органу державної влади не передбачаються, а тому витрати згідно з додатком 3 Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта не розроблялись.

Оскільки питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, 75,97 відсотків, розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва здійснено згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (Тест малого підприємництва).

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Запропонований термін дії акта:

Термін дії регуляторного акта не обмежений у часі, що дасть змогу повністю вирішити проблемні питання.

Обґрунтування запропонованого терміну дії акта:

Структура запропонованого регуляторного акта розроблена з урахуванням можливості доповнення або внесення змін до регуляторного акта у разі виникнення необхідності правового врегулювання відносин, що виникають в Україні.

Термін набуття чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства після його офіційного оприлюднення.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Досягнення цілі державного регулювання, задля якого пропонується регуляторний акт, може бути охарактеризовано наступними кількісними та якісними показниками, значення яких має змінитися за вимірюваний період:

№	Назва показника	Одиниця виміру	Зараз	6 місяців	1 рік	3 роки
1	Розмір надходжень до державного бюджету, пов'язаних з дією акта	грн.	-	00	00	00
2	Розмір надходжень до місцевих бюджетів, пов'язаних з дією акта	грн.	-	00	00	00
3	Розмір надходжень до цільового фонду, пов'язаних з дією акта	грн.	-	00	00	00

4	Кількість суб`єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта	од.	-	52343	52343	52343
5	Розмір коштів, що витрачатимуться суб`єктами господарювання та/або фізичними особами, пов`язаними з виконанням вимог акта	грн.	-	00	00	00
6	Час, що витрачатиметься суб`єктами господарювання та/або фізичними особами, пов`язаними з виконанням вимог акта	год.	-	00	00	00
7	Рівень поінформованості суб`єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта	%	-	100%	100%	100%

Виходячи з цілей державного регулювання, визначених у розділі II аналізу регуляторного впливу, для відстеження результативності цього регуляторного акта обрано такі додаткові показники:

- кількість нещасних випадків, що сталися з працівниками;
- кількість звернень громадян щодо порушень Правил під час виконання робіт;
- кількість людино-днів непрацездатності від нещасних випадків, що сталися з працівниками протягом року (за статистичними даними Держпраці, довідка 4-ЗТ).

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Строки проведення базового відстеження результативності дії регуляторного акта:

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено до набрання чинності цього акта шляхом аналізу зауважень та пропозицій до нього, які надходять від юридичних та фізичних осіб після оприлюднення зазначеного акта на офіційному веб-сайті Державної служби України з питань праці.

Строки проведення повторного відстеження результативності дії регуляторного акта:

Повторне відстеження здійснюватиметься через рік після набрання чинності даним регуляторним актом шляхом порівняння показників базового та повторного відстеження. Періодичні відстеження результативності здійснюватимуться один раз на три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності.

Метод проведення відстеження результативності:

Статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності:

Статистичні.

Цільові групи осіб, що обиратимуться для участі у відповідному опитуванні:

Представники суб'єктів господарювання та Спільного представницького органу сторони роботодавців на національному рівні.

Наукові установи, що залучатимуться для проведення відстеження:

Державна установа „Національний науково-дослідний інститут промислової безпеки та охорони праці”.

**Т. в. о. Голови Державної служби
України з питань праці**

Віталій САЖІЄНКО

_____ 2020 року